

Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming en
Preventie

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
T.E.J. de Haas BSc
*Secretaris Regulier Overleg
Warenwet*

M 06-15438837
te.d.haas@minvws.nl

verslag

Vergadering Thema-overleg Voedselveiligheid en ROW-AO

Omschrijving
Vergaderdatum en - tijd
Vergaderplaats
Aanwezig

30 september 2025 om 09:30
BCN, Catharijnesingel 48, 3511 GC Utrecht
Bernadette Ossendorp (NVWA), Robert van Gorkom
(Voorzitter ROW/AO), Tjalda de Haas (VWS),
Annemieke Hoogeveen (VWS), Caroline Emmen (Het
Comité), Lotte Bronswijk (VWS), Yvonne Huigen
(NVWA), Richard van der Kruijk (COV), Frans Egberts
(VNV), Sally Hoffer (LVVN), Jan de Rond (Anevei),
Anne Egelmeers (Nepluvi), Ron van Noord (MVO),
Wieke van der Vossen (Voedingscentrum), Margriet
Achterhof(van Nu), Coen van der Weijden (NVWA),
Bob Duijnhouwer (NVWA), Machteld Tiemessen
(NVWA), Karin Nagel (COKZ), Liesbeth Oosterom
(FNLI), Marloes Kneppers (FNLI), Danielle Vreedzaam
(NZV), Nicolette Quadvlieg (GroentenFruit Huis),
Andrea Kodde (NZO), Ilse Roosenbrand (CBL),
Ghislaine Mittendorff (NVWA), Anne de Graaf (NVWA)
Anneke van Dijk (LTO Nederland), Paulien Prent
(VisFederatie), Clara Hagen (Anevei), Brenda McArthur
(NVWA), Els Biesta (NVWA)

Afwezig

Kopie aan

Datum
**Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.**

Onze referentie
4328875**Fout! Onbekende
naam voor
documenteigenschap.**

1. Opening en vaststelling agenda

Gezamenlijke opening door beide voorzitters. Zij geven aan dat dit overleg een experimenteel karakter heeft vanwege het combineren van het ROW/AO en het Themaoverleg Voedselveiligheid. Er zijn geen aanvullingen op de agenda.

2. Verslag Themaoverleg 17 juni 2025 (VZ Themaoverleg)

- GroentenFruit Huis: Embedded bijlagen kunnen niet geopend, graag los nazenden (**actie NVWA**)
- FNLI: Naar aanleiding van beide verslagen. Rapport Bureau Bartels tav Meldplicht. Er zit soms spanning op de lijn, niet alleen bij incidenten maar

ook bij structurele zaken. Bedrijfsleven en de overheid hebben verschillende rol en soms ander perspectief.

Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming en
Preventie

3. Mededelingen (VZ ROW)

a. Proef samenvoeging ROW/AO en Themaoverleg

- Secretaris ROW/AO: Zoals in het ROW/AO in januari 2025 is besproken kent het ROW/AO perioden waarin er veel te bespreken valt, maar ook 'beleidsarme' perioden. Er is daarom besproken hoe we de agenda wat beter gevuld kunnen houden. Het secretariaat is naar aanleiding van dit overleg met NVWA in gesprek gegaan over agendasamenwerking. Het themaoverleg heeft één vergadering waar de nadruk ook ligt op beleid. Het idee ontstond om daarom eens per jaar het ROW/AO en het Themaoverleg samen te voegen. Vandaag is de eerste proef met dit concept. Na afloop zal deze geëvalueerd worden en besloten of er volgend jaar een vervolg komt.

Datum

Fout! Onbekende naam voor documenteigenschap.

Onze referentie

Fout! Onbekende naam voor documenteigenschap.

4. Agendapunten ROW (VZ ROW)

a. Stavaza punten

- VWS: Rookaroma's zijn per juli 2024 verboden op de Europese Markt. Wel gelden er overgangstermijnen. Voor kaas, vlees en vis geldt een termijn van vijf jaar, voor overige producten is dit twee jaar. Vooral bij samengestelde producten ontstond verwarring over welke overgangstermijn van toepassing is, daarom heeft de EC een Q&A opgesteld. Samengevat wordt bij een samengesteld product per afzonderlijk ingrediënt gekeken welke termijn geldt. Voor sauzen en kruidenmixen geldt los aangeboden de termijn van twee jaar, tenzij de saus of mix een integraal onderdeel is van een vleesproduct.
- LVVN: Weerbaarheid is een belangrijk thema binnen de overheid. Daarom wordt onder meer gewerkt aan een Landelijk Crisisplan Voedselzekerheid. Verschillende partijen worden op verschillende manieren betrokken. Diersector (feed) wordt meegenomen, maar primaire focus is voedsel (food), waarbij de nadruk ligt op transport. Er worden verschillende scenario's uitgewerkt in draaiboeken (stroomuitval, watersnood, etc.). Verschillende partijen zien overlap met de Aanpak Vitaal van de NCTV waar ook naar voedsel gekeken wordt. Ook zijn er verschillende Europese plannen (in de maak) voor onder andere waterweerbaarheid. LVVN geeft aan dat alle plannen inderdaad op elkaar ingrijpen, maar samen te groot zijn om als één geheel aan te pakken. Er volgt nog een consultatie van het Landelijk crisisplan voedselzekerheid. Deze zal te zijner tijd via het ROW en het Themaoverleg worden aangekondigd. Ook worden eerder verstuurd Kamerbrieven over het crisisplan met het verslag meegestuurd. Op verzoek van de vergadering zal LVVN de lijst met direct en meer op afstand betrokken organisaties delen (**actie LVVN**).

- VWS: Naar aanleiding van motie Flach laat VWS door Berenschot onderzoeken hoe de overgang naar private laboratoria snel en adequaat ingeregeld kan worden. Er wordt bij het onderzoek ook gekeken naar de consequenties, inclusief de borging van de voedselveiligheid. Eind 2025 moet het rapport klaar zijn, dan wordt gedeeld met de Kamer en dan kan het ook hier gedeeld worden. De motie was gericht op retribueerbare controles, de focus ligt op labanalyses van vers voedsel.

Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming en
Preventie

Datum
Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.

Onze referentie
Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.

b. Mededeling bijeenkomst NVWA tarieven 2026 op 9 oktober

- VWS: 9 oktober is een gezamenlijke bijeenkomst gepland met NVWA, VWS en LVVN over de NVWA tarieven voor volgend jaar. De regeling wordt daarom dit jaar niet schriftelijk geconsulteerd in het ROW. Deelnemers aan Themaoverleg en ROW/AO zijn bij interesse welkom. De regeling wordt van tevoren toegestuurd. Het Comité: Er komt een heffing op import biologische producten. In hoeverre hebben de betrokken ministeries bij dit besluit rekening gehouden met het profijtbeginsel? LVVN geeft aan dat dit valt onder een bredere paraplu van begrotingsregels en importheffingen. LVVN komt op het punt van het profijtbeginsel terug bij het Comité (**actie LVVN**).

c. Mededeling aanpassing criteria Schijf van Vijf

- VWS/Voedingscentrum: De Gezondheidsraad is bezig om de richtlijnen goede voeding te actualiseren, de nieuwe richtlijnen worden in december gepubliceerd. Omdat de Schijf van Vijf is gebaseerd op deze richtlijnen zal deze herziening leiden tot een aanpassing van de Schijf van Vijf. De Schijf van Vijf is een praktische vertaling van de richtlijnen, waarbij rekening wordt gehouden met duurzaamheid, gezondheid en veiligheid. Wanneer dit proces is afgerond zal het Voedingscentrum de onderliggende criteria van de Richtlijnen Schijf van Vijf toelichten in ROWverband. De veranderingen zullen niet groot zijn, maar wel belangrijk om te delen want het kan bijvoorbeeld relevant zijn voor productontwikkeling of een product (nog) binnen de Schijf van Vijf valt ja of nee. De richtlijnen voor kids-marketing zijn overigens ook gebaseerd op de Schijf van Vijf. De veranderingen zullen geen effect hebben op etikettering of de Nutri-Score.

5. Agendapunten Themaoverleg (VZ Themaoverleg)

a. Stavaza punten

- NVWA: Nota's Publiekswaarschuwingen en Meetonzekerheid. Op dit moment worden de nota's afgestemd met beleid. Bij SCoPAFF zou worden nagevraagd hoe de interpretatie is zijn de meetonzekerheid bij contaminanten. Die vraag is uitgezet, nog geen antwoord terug maar de NVWA houdt de vinger aan de pols. COV: Het is belangrijk om ook bedrijfsleven te betrekken om na te denken over de praktische uitvoerbaarheid, hoe is dat in het proces geborgd? Dilemma's en knelpunten bedrijfsleven graag in denkproces al meenemen. Vraag ons vooraf, niet pas in een stadium waar alles al is beklonken. Deel informatie met ons. NVWA: We proberen jullie te tijdig te informeren (zoals discussie meetonzekerheid contaminanten) maar we moeten ervoor zorgen dat de voorstellen juridisch ook geborgd zijn en stemmen dit af met beleid. De intentie is om deze onderwerpen ook zo goed mogelijk te harmoniseren met de buurlanden (BE en DE), daar heeft het bedrijfsleven ook baat bij.

- FNLI: NVWA heeft een overzicht van private controlesystemen op de website geplaatst, dat is een breder initiatief dan ketenborging.nl. Naast foodsystemen voor industriële productie ook controle- en adviesbureaus en non-food systemen. Roept discussie op over nut en noodzaak. NVWA wil criteria taskforce voedselvertrouwen ook herzien omdat het soms toetreding in de weg staat (bijvoorbeeld de accreditatie eisen). Goed om te kijken of de site van meerwaarde is of is er behoefte aan een andere vorm of invulling waardoor we het oorspronkelijke doel beter kunnen dienen? Er zijn meer partijen die hier een mening over hebben. De vraag is hoe we het beter in kunnen vullen. COV: Het ontstaan van ketenborging zat hem ook in dat er witte vlekken waren in sectoren waar geen adequate borging was. Dat is een andere discussie. FNLI: Stimuleren van systemen blijft een doel, naast de discussie over de site. Deelname aan systemen heeft voor bedrijven veel voordelen, aanpassing toezichtintensiteit is een afgeleide.

Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming en
Preventie

Datum
Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.

Onze referentie
Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.

b. Ready to eat/ready to heat

- COV: Niet alleen voortgangsrapportages bespreken in dit overleg, maar ook onderwerpen agenderen die op het spanningsveld van uitvoering en beleid liggen. Neem bijvoorbeeld ready to eat: De producent is nu verantwoordelijk voor classificatie van product en geeft daar een bereidingswijze bij. Mag een producent ervan uit gaan dat de consument dat doet (beoogd, bedoeld gebruik) of moet de producent nadenken over situaties waar de consument het voorschrift niet opvolgt? NVWA: We hebben hier met een aantal partijen eerder over gesproken en steeds twee elementen onderscheiden: (1) Wat wordt er meegegeven aan bereidingsvoorschrift/bereidingsadvies? en (2) Wat is het redelijkerwijs te verwachten gebruik, waar ook HACCP-element waar rekening moet worden gehouden met onbedoeld gebruik. Er is in het overleg afgesproken dat tav bereidingsvoorschriften en beheersen micro, de bewijslast bij producent ligt en voor het redelijkerwijs te verwachten gebruik de bewijslast bij de NVWA ligt. NVWA heeft het RIVM gevraagd hoe het redelijkerwijs te verwachten te toetsen, dat onderzoek loopt. Om allerlei redenen zijn de resultaten daarvan vertraagd. COV: Beleid zou een nadere duiding moeten geven aan de term van redelijkerwijs te verwachten gebruik. Er wordt op Brussels niveau door de EURL Listeria werkgroep een guidance document gemaakt. VWS is aangesloten. Wordt dit guidance document nog voorgelegd aan EU producenten/bedrijfsleven? De interpretatie kan grote impact hebben. Uitzoeken hoe dat proces in Brussel loopt. (Actie VWS).

c. Update notificatieplicht private laboratoria

- FNLI: Doel is om te onderzoeken of overschrijdingen vanuit Lab direct gedeeld kunnen worden met de NVWA. De notificatieplicht private laboratoria is een ingewikkeld traject. De werkgroepen die zijn opgestart zijn in afrondende fase. Alleen Werkgroep 4 is niet van start is gegaan omdat de ICT architectuur niet gerealiseerd zal worden omdat er veel uitzoek werk aan vooraf gaat. Proeftuin: Kunnen we neveneffecten vaststellen, zijn er verbeterpunten, kunnen we dit testen? Er is oa gebruik gemaakt van enquête en simulatie om te kijken naar de effecten. Dat wordt omgezet naar rapportages en conclusies, alles begint bij elkaar te komen met oog voor impact en oplossingen. Afronding waarschijnlijk in november.

d. PFAS Cluster

NVWA: Aantal onderwerpen die we willen delen en bespreken gerelateerd aan PFAS. Deze zijn hieronder geclusterd.

Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming en
Preventie

- Werkgroep PFAS (milieucontaminanten, niet verpakkingsmaterialen)
NVWA: We hebben het in eerdere overleggen gehad over het starten van een werkgroep PFAS. De NVWA is een half jaar geleden begonnen met een programma Milieucontaminanten want PFAS niet enige stof waar onze zorgen zitten. We kunnen echter niet alles tegelijkertijd vangen en op gebied PFAS spelen een aantal zaken waar nu de aandacht naar toe gaat. *Op welke terreinen kunnen we projecten starten? Waar we resultaten kunnen boeken?* Daarvoor hebben we binnen de NVWA verkennende gesprekken gehouden en samen met secretaris van Platform Voedselveiligheid Gerianne Jansen met verschillende instanties daarbuiten. Hier komen deze lijnen van programma en werkgroep bij elkaar. In november komt er een gezamenlijke bijeenkomst: *Wat kunnen we met de sectoren opstarten? Waarin kunnen we samen optrekken? Wat hebben we van elkaar nodig? Wat kunnen we met elkaar delen? Wat zien we op ons af komen de komende jaren? Wat is de juiste vorm om deze discussie verder te brengen?* Ook willen we met elkaar in gesprek over handavingsdilemma's. In principe iedereen bij welkom maar deelname hangt samen met welke subdoelen die je nastreeft. COV: Suggestie om breder uit te nodigen anders loop je risico dat je in eerste aanleg al mensen en onderwerpen mist. NZO: Belangenbijeenkomst bij RIVM geweest, misschien kan die deelnemerslijst als uitgangspunt genomen worden. VNV: Geeft aan dat het als industrie goed is te weten om welke stoffen het gaat, zodat er tijdig gestart kan worden met monitoren. Er moet meer overleg zijn tussen overheid en bedrijfsleven.
- Werkgroep PFOS (NVWA/LVVN) – Indicatorwaarde voor PFOS in bloed van vee, overleg met Denen en Belgen
NVWA: Werkgroep PFOS van NVWA en LVVN gericht op het incident met dieren die liepen op het Verdrongen land van Saefthinghe. Deze dieren hadden en hebben teveel PFOS in hun bloed en vlees. Er is overleg geweest met Denen en Belgen. Als je verdenkingen hebt van contaminatie mag het dier niet aangeboden worden voor slacht. Voor levende dieren heel lastig om te weten of er PFOS in zit zonder het dier te doden. Een catch-22 situatie. Wat de Denen hebben gedaan is te kijken naar de waarden van PFOS in het bloed. Daarvoor moet je onderzoek doen naar de relatie tussen PFOS waarden in bloed en vlees, een methode die we in NL nu ook ontwikkelen. Dat doen we nu samen met de Belgen en de Denen. We proberen deze methode ook verder te brengen in de EU. Daarnaast wordt gekeken naar handelingsperspectief zoals gebruik maken van wachttijden, door het dier op een schone plek te houden en later nog eens te testen. Het blijkt nog lastig te voorspellen wanneer het dier schoon genoeg is.
- Vervolgproces na afronding PFAS onderzoeksproject RIVM (bedrijfsleven)
FNLI: Er wordt veel kennis verzameld. Er zijn veel lijnen die moeilijk te volgen voor het bedrijfsleven, maar ook zeker wat betekenen voor communicatie. De uitkomsten van RIVM onderzoeksproject, gaat wat betekenen voor het bedrijfsleven. Kunnen we communicatie boodschappen van elkaar gebruiken en overnemen? Wat gebeurt er als het 3-jarige RIVM

Datum
Fout! Onbekende naam voor documenteigenschap.

Onze referentie
Fout! Onbekende naam voor documenteigenschap.

onderzoek klaar is, wie gaat waarover communiceren. LVVN: IenW trekt het overkoepelende stuk, LVVN heeft daar onderdelen in. LVVN pakt meer het levend vee deel, VWS het waren deel. VWS: RIVM publiceert steeds als er een deel klaar is, RIVM heeft daar een eigen onafhankelijke rol in. VWS kijkt wat ze daar over risicomangement richting Kamer moeten vinden en zeggen. Er is een interdepartementale werkgroep PFAS, misschien goed om daar op te halen wat de ideeën zijn over het vervolg van het traject. LVVN en VWS zullen de vraag daar neerleggen (**actie LVVN/VWS**). Aanvullende opmerking van LVVN: Ten aanzien van de scope van het vraagstuk, we zitten in een verkiezingsperiode, dit kan invloed hebben op de gelden die beschikbaar komen voor vervolgonderzoek.

Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming en
Preventie

Datum
Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.

Onze referentie
Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.

e. MoU India

- NVWA: Nederland bezig met een reeks van Memorandums of Understanding met India om de samenwerking te intensiveren. Eentje gaat over voedselveiligheid. Dit is een mooie gelegenheid om in dit gremium ook bij jullie ideeën op te halen. Zijn er aandachtspunten of kansen in de samenwerking met India? Een brede vraag maar het gaat ook om generieke punten. Oproep: Binnen 2 weken terugkoppeling deelnemers haalbaar? COV: Nekovri (koel- en vrieshuizen), LVVN: CODEX als bron inspiratie voor zorgen die spelen vanuit het perspectief van India.

6. Terugkoppeling uit werkgroepen (VZ Themaoverleg)

a. Werkgroep meldwijzer (afronding, evaluatie)

- NVWA: We zijn twee jaar geleden begonnen met het model van werkgroepen onder het themaoverleg omdat we merkten dat we in het overleg te weinig tijd hadden om zaken voldoende uit te diepen. De eerste werkgroep (Meldwijzer) is afgerond. We hebben een evaluatie gedaan en daar willen we nog even bij stilstaan. De hoofdconclusie is dat de vorm van een werkgroep zinvol wordt gevonden en dat er consensus is om dit voort te zetten. Bij de evaluatie zijn wel een aantal verbeterpunten gesignaleerd: Vooraf moet duidelijk zijn wat het doel, het te bereiken resultaat en de tijdlijn moet zijn. Continuïteit is belangrijk om focus te houden. Zorg dat je elkaar informeert over wat er achter de schermen speelt. Er is behoefte aan een duidelijk aanspreekpunt vanuit de NVWA. Agenda-technisch is een uitdaging, dus tijdig uitnodigen. Zorg ook af en toe voor een andere werkvorm of locatie, het bedrijfsleven kan daar ook in faciliteren. FNLI: Vraag over opvolging Rapport Bureau Bartels door NVWA. Vz geeft aan dat er nu geen ruimte is in de agenda om de discussie te herhalen. Ze biedt een apart overleg aan met FNLI. (**actie FNLI**)

7. Signalen vanuit het Platform Voedselveiligheid (VZ ROW)

- NZO: Er heeft een verkennend gesprek plaatsgevonden over delen van data tussen bedrijfsleven, platform voedselveiligheid en de NVWA (Bureau Risicobeoordeling en Onderzoek). De vraag die op tafel lag: *Wat zouden we willen bereiken met delen van data en welke barrières zijn er?* We zien allemaal het belang van het delen van data, maar wel vanuit eigen rollen en verantwoordelijkheden. We moeten gezamenlijk kijken hoe we de voedselveiligheid in Nederland beter dienen door gegevens en data uit te wisselen. Het is een kernvraagstuk dat internationaal speelt. Het gaat bijvoorbeeld over monitoringsdata en analysedata om trends en

ontwikkelingen kan volgen. Vooral om ontwikkelingen van opkomende stoffen (onder de norm) te volgen, zoals mycotoxinedruk. Het gesprek was verkennend, maar goed om hier in dit gremium alvast aan de voorkant te delen. GroentenFruit Huis: Eerdere vraag van welke lijst van opkomende stoffen kunnen we nog verwachten is ook in dit kader interessant.

Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming en
Preventie

Datum
Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.

Onze referentie
Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.

8. Rondvraag en sluiting

- FNLI: Op 12 november organiseert het Platform Voedselveiligheid een Expertisebijeenkomst Nultoleranties. De bijeenkomst is voor leden van het platform en vertegenwoordiging van beleid en toezicht zijn welkom om ook aan te sluiten. [Link voor aanmelden -> Klik rechts op datum](#)
- Anevei: Deze week gesprek met de minister over aanhoudende probleem van Salmonella in de pluimveesector. Ook het aantal humane besmettingen is verhoogd. Alhoewel er geen duidelijke relatie is gevonden tussen de besmettingen, is duidelijk dat er maatregelen moeten worden genomen. [Link naar de recente Kamerbrief](#)
- Het Comité: Nu de NVWA de nieuwe Meldwijzer heeft gepubliceerd, wordt er nu ook gekeken naar de Meldwijzer Diervoeders? NVWA: Ja, dat is van start gegaan, daar wordt aan gewerkt.
- FNLI: Planningsvraag en beleidsvraag ten aanzien van Allergenen. Begrepen dat in de EU-FIC (Food Information to Consumers) allergenen geagendeerd zijn. FNLI is benieuwd naar standpunt van Nederland, is dit overname van NL beleid tav PAL (Precautionary Allergen Labelling) VWS komt hierop terug. (actie VWS).
- Secretaris ROW/AO: In een eerder ROW/AO is toegezegd om de Codex periodiek in het overleg toe te lichten, door omstandigheden komt dat in een volgend overleg aan de orde.
- GroentenFruit Huis: Vorige week een consultatie gestart door DG Sante ten aanzien van dereguleringsvoorstellen. Simplificatie. We zijn benieuwd waar dat is geland? VWS: We kennen het Omnibus-voorstel, VWS heeft daarnaar gekeken, puur op het terrein van voedselveiligheid zijn er maar beperkt voorstellen. De voorstellen zijn niet erg concreet. VWS is een reactie aan het opstellen, deze zal gedeeld worden met het overleg (actie VWS). [De link naar de consultatie in EU over "versimpeling/vereenvoudiging" van voedselveiligheid-wetgeving](#) **Let op: De deadline is 14 oktober.**
- Vz ROW/AO: Zijn er al gevoelens over het samengevoegd Themaoverleg met ROW/AO? GroentenFruit Huis: Bij het zien van de agenda was het gevoel dat er niet veel beleidsmatige punten waren. Dat is precies de reden geweest om de overleggen samen te voegen. LVVN: Ten aanzien van punten Landelijk Crisisplan en Voedselstrategie. Als jullie behoefte hebben aan meer dan een toelichting op vragen, zoals het doorlopen van het proces, dan is het handig als partijen dit aangeven als de agenda verstuurd is. Dan kunnen de ministeries zorgen dat de juiste mensen aanwezig zijn. Tot slot kunnen alle organisaties contact opnemen met leden van de agendacommissie over onderwerpen die zij op de agenda uitgewerkt willen zien.

De voorzitter sluit de vergadering om 12:07.